

ТЕМА: Біоетичні проблеми сучасної медицини.

Вивчення нового матеріалу.

1. **Біоетика (або етика життя) (від грец. етикос - звичай)** - розділ науки, що вивчає проблеми моралі насамперед стосовно людини та всього живого, визначає, які дії щодо живого з морального погляду є припустимими, а які – неприпустимими

Термін «біоетика» вперше вжив в 1971 році, в назві книги онколог Ван Ренсселер Поттер «Bioethics: Bridge for the Future» (Біоетика: Міст в майбутнє). Він означає ідею використання біологічних наук для поліпшення якості життя. Він закликав об'єднати зусилля представників гуманітарних наук і природодослідників (перш за все біологів і лікарів) для того, щоб забезпечити гідні умови життя людей.

Основні принципи біоетики:

1. **Принцип «не нашкодь»** - професійні обов'язки лікаря і фармацевта виконувати свою роботу якісно і сумлінно.
2. **Принцип автономії** - індивід має право розпоряджатися своїм здоров'ям і благополуччям, навіть відмовлятися від лікування за умови, що це буде вартувати йому життя.
3. **Принцип інформованої згоди** - медичний працівник повинен якомога повніше інформувати пацієнта про стан його здоров'я й надавати йому оптимальні рекомендації щодо лікування. Пацієнт, у свою чергу, дістає можливість вільно визначити курс своїх подальших дій, найбільш прийнятний для нього особисто.
4. **Принцип правдивості** - необхідність достовірного інформування пацієнта про стан його здоров'я.
5. **Принцип конфіденційності** - лікарської таємниці й недоторканості приватного життя.
6. **Принцип справедливості** - рівна доступність до медичної допомоги для кожного пацієнта та всіх соціальних груп суспільства.
7. **Принцип людської гідності** - гідне ставлення до пацієнта.

8. Принцип «роби благо» - наявність в людини почуття відповідальності й обов'язку, альтруїзму, любові до ближнього, емпатії (здатності до розуміння й відчуження емоційного стану інших людей)

Основними проблемами біоетики на сьогодні є:

- **взяття матеріалу для трансплантації органів і тканин;**

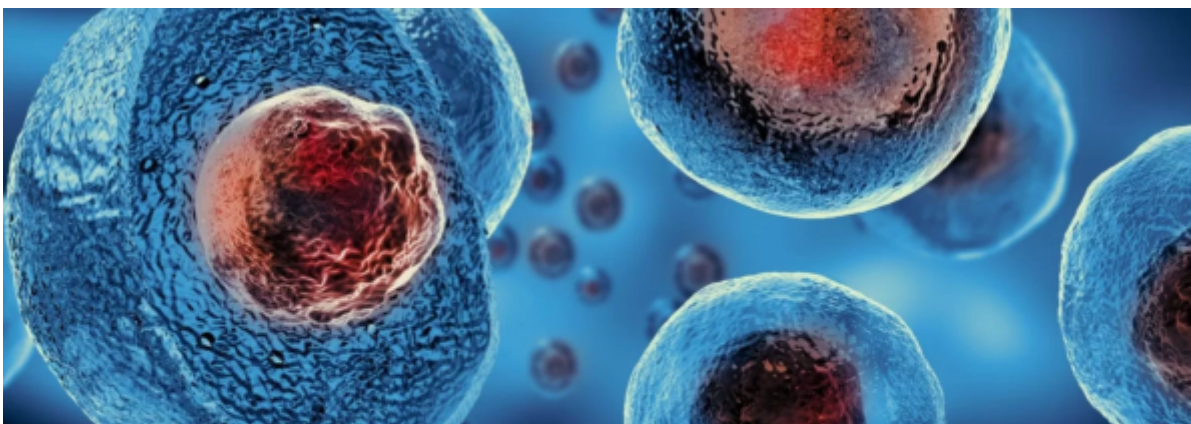
Донорство органів - практика добровільної передачі власної тканини чи органу для пересаджування іншим особам

- **використання людських ембріонів у дослідженнях;**

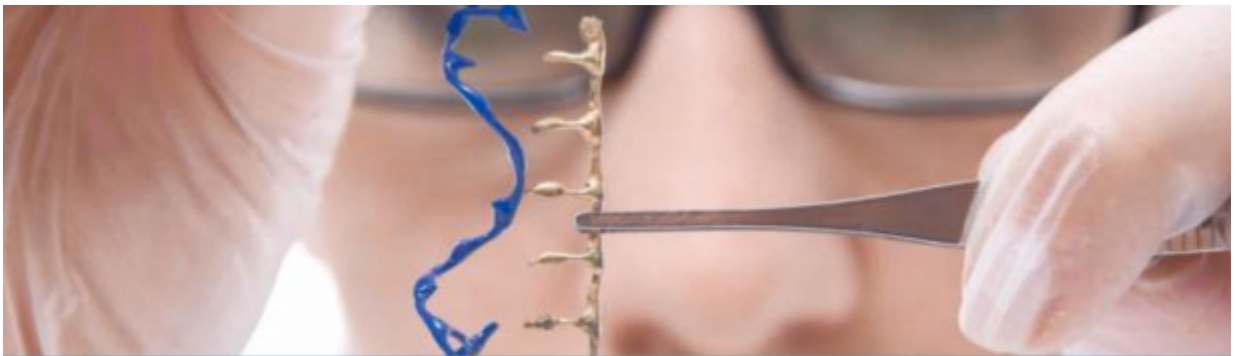
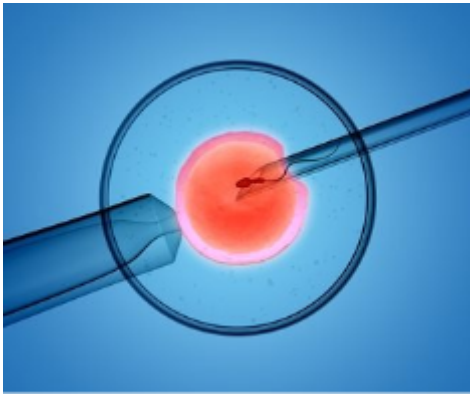
Аборт - це передчасне припинення вагітності, яке сталося спонтанно (відоме як викидень) або примусово через хірургічне втручання чи прийом ліків

- *використання людських ембріонів як джерела стовбурових клітин;*

Стовбурові клітини - це тип недиференційованих (не зрілих і нерозвинених) клітин, які можуть ділитися та диференціюватися на спеціалізовані клітини

- *втручання в генетичний апарат ще ненароджених дітей;*

Євгеніка - напрям про можливість створення найкращого людського суспільства і раси шляхом сприяння відтворенню популяцій з позитивними (бажаними) рисами, одночасно контролюючи відтворення популяцій з негативними або небажаними рисами

- *клонування людини;*

Клонування - процес створення нової популяції генетично схожих і ідентичних до організмів, що зустрічаються в природі

- *сурогатне материнство.*

Сурогатне материнство - процес надання допомоги батькам, які не в змозі забезпечити репродуктивну функцію (наприклад, одностатевих пар, одиноких чоловіків, самотніх жінок або чоловіка/дружини)

- *досліди на тваринах.*

Загальноприйнятим світовим стандартом, що дав змогу добути новий науковий досвід і значною мірою скоротити кількість використовуваних лабораторних тварин, є «Концепція трьох R» (англ. reduction, refinement and replacement) - скорочення, удосконалення та заміни відносно експериментування на лабораторних тваринах.

- *припинення життя невиліковно хворої людини (евтаназії)*

Евтаназія - це процес, який має на меті покінчити з життям людини, щоб припинити її біль і страждання

- *ГМО*

ГМО, або генетично модифіковані організми - це організми, яким трансплантували ген або послідовність ДНК, що цікавлять, від іншого організму

- *замороження біоматеріалів*

Кріоніка - метод заморожування людини, щоб реанімувати або оживити її в більш пізній період

- *протезування*

Штучний екзоскелет - розробка для людей похилого віку, щоб покращити їхню силу та допомогти їм рухатися